

בבא קמא כו

הצעה: ותהא שן ורגל חייב ברשות הרבים מקל וחומר:

ברשות הרבים חייבת	קרון שברשות הניזק משלם חצי נזק
אינו דין שברה"ר חייב!	שן ורגל שברשות הניזק משלם נזק שלם

דחייה: אמר קרא: **וכער כשגה אחר**, ולא ברה"ר.

קושי על הדחייה: מידי כוליה קאמרינן? פלגא קאמרינן!

תירוץ: אמר קרא: **וחצו את כספו**, כספו של זה ולא כספו של אחר.

הצעה: ולא תהא שן ורגל חייבת ברשות הניזק אלא חצי נזק מק"ו מקרון:

ברשות הניזק משלמת חצי נזק	קרון שברה"ר חייבת
אינו דין שברשות הניזק משלם חצי נזק!	שן ורגל שברשות הרבים פטורה

דחייה: אמר קרא: **יעי**, תשלומין מעליא.

הצעה: ולא תהא קרון ברה"ר חייב מק"ו:

ברה"ר פטורה	שן ורגל שברשות הניזק נזק שלם
אינו דין שברה"ר פטורה	קרון שברשות הניזק חצי נזק

דחייה: אמר רבי יוחנן, אמר קרא: **יחצונו**, אין חצי נזק חלוק לא ברה"ר ולא ברה"י.

הצעה: ויהא אדם חייב בכופר מק"ו:

חייב בכופר	ומה שור שאינו חייב בארבעה דברים
אינו דין שיהא חייב בכופר	אדם שחייב בארבעה דברים

דחייה: אמר קרא: **ככל אשר יזת עיני**, עליו - ולא על אדם.

הצעה: ויהא שור חייב בארבעה דברים מק"ו:

חייב בארבעה דברים	ומה אדם שאינו חייב בכופר
אינו דין שיהא חייב בארבעה דברים!	שור שחייב בכופר

דחייה: אמר קרא: **איש... כעמיתו**, ולא שור בעמיתו.

שאלה: איבעיא להו: רגל שדרסה על גבי תינוק בחצר הניזק, מהו שתשלם כופר? מי אמרינן מידי דהוה אקרן, קרון כיון דעבד תרי ותלתא זמני אורחיה הוא ומשלם כופר, ה"נ לא שנא, או דלמא קרון כוונתו להזיק, האי אין כוונתו להזיק?

תשובה: **הכניס שורו לחצר בעל הבית שלא ברשות, ונגחו לבעל הבית ומת - השור בסקילה, ובעליו -**

בין חם בין מועד משלם כופר שלם, דברי ר' טרפון;

כופר שלם בתם, לרבי טרפון, מנא ליה? לאו משום דסבר ליה כרבי יוסי הגלילי, דאמר: תם -

משלם חצי כופר ברה"ר, ומייתי לה מק"ו מרגל

ברשות הניזק משלם כופר	ומה רגל ברשות הרבים פטור
ברשות הניזק משלם כופר שלם	קרון תמה ברשות הרבים משלם חצי כופר

אלמא איכא כופר ברגל.

דחייה: אמר רב שימי מנהרדעא: תנא, מניזקין דרגל מייתי לה (קל וחומר מנזק ברגל ולא כופר)

קושי על הדחייה: ולפרוך: מה לניזקין דרגל שכן ישנן באש!

תירוץ: מטמון.

קושי: מה לטמון שכן ישנו בבור!

תירוץ: מכלים.

קושי: מה לכלים שישנן באש!

תירוץ: מכלים טמונים.

קושי: מה לכלים טמונים שישנן באדם!

אלא לאו ש"מ מכופר דרגל מייתי לה, אלמא איכא כופר ברגל, ש"מ.

חיזוק לתשובה: א"ל רב אחא מדפתי לרבינא: ה"נ מסתברא דאיכא כופר ברגל, דאי ס"ד ליכא כופר ברגל, ותנא מניזקין דרגל מייתי לה, לפרוך: מה לניזקין דרגל שכן ישנן ברגל! אלא לאו ש"מ מכופר דרגל מייתי לה, אלמא איכא כופר ברגל, שמע מינה.

	מקרה 1 אבן ולא הכיר בה	מקרה 2 הכיר בה ושכחה	מקרה 3 נתכוון לזרוק שתים וזרק ארבע	מקרה 4 נתכוון לזרוק ארבע וזרק שמונה
נזק	חייב נזק בלבד - שוגג	חייב נזק בלבד - שוגג	חייב נזק בלבד - שוגג	חייב נזק בלבד - שוגג
שבת	פטור - מלאכת מחשבת וזה לא	פטור - מ"מ אסרה תורה	פטור - מ"מ אסרה תורה	אם אמר "כל מקום שתמצא תנוח" חייב
עיר מקלט	פטור - צריך שגגה בידיעה - קרוב לאונס	חייב - "בשגגה" - במקרה שיש לו ידיעה	פטור - "אשר לא צדה" אמרה התורה להוציא את המקרה הזה - קרוב למזיד	פטור - "אשר לא צדה" להוציא המקרה הזה או חייב "אשר לא צדה" אם צדה, חייב מוות, לא צדה, חייב גלות
עבד כנעני	ת"ק - יוצא לחירות רשבי"ג - לא יוצא כי צריך כוונה	ת"ק/רשבי"ג	ת"ק/רשבי"ג	ת"ק/רשבי"ג

שמות פרק כא

(כב) וכי ינצו אנשים ונגפו אשה הרה ויצאו ילדיה ולא יהיה אסון ענוש יענש כאשר ישית עליו בעל האשה ונתן בפללים:

(כג) ואם אסון יהיה ונתתה נפש תחת נפש:

(כד) עין תחת עין שן תחת שן יד תחת יד רגל תחת רגל:

(כה) כונה תחת כונה פצע תחת פצע חבורה תחת חבורה:

ויקרא פרק כד

(יט) ואיש כי יתן מום בעמיתו כאשר עשה כן יעשה לו:

(כ) שבר תחת שבר עין תחת עין שן תחת שן כאשר יתן מום באדם כן ינתן בו: